

Az *Orvosi Hetilap* 15. számában (Orv., Hetil., 2014, 155(15), 575–581.) megjelent *Oravec Márk, Mészáros Judit dr., Yu Fumian dr., Horváth Ildikó: A hagyományos kínai orvoslás magyarországi szabályozásának egyes problémái és lehetséges megoldásai az Egyesült Királyság példáján keresztül* című közleménnyel kapcsolatban a Magyar Akupunktúrás Orvosok Társasága (MAOT – www.maot.hu –, alapítva 1989, MOTESZ-tagság: 1994) a következő hozzászólás közzétételét kérte:

A fenti cikk szerzőinek célja volt a hagyományos kínai orvoslás hazai szabályozásával kapcsolatos aktuális kérdések tényszerű bemutatása és a lehetséges megoldások felvázolása, az Egyesült Királyságban működő gyakorlat szemléltetésével.

A szerzők szerint a jelenlegi szabályozás értelmében Magyarországon nem jogosultak a hagyományos kínai orvoslás és az akupunktúra gyakorlására a „hagyományos kínai orvosok”, akik a legmagasabbban képzett szakemberek e területen.

1. Ez a megállapítás alapvetően nem igaz, hiszen egyedi engedéllyel 1997 óta dolgozhatnak kínai képzetségű szakemberek a hagyományos kínai orvoslás (HKO) területén magyar licencvizsgálóval rendelkező szupervízióval (11/97 NM alapján). Az egyik szerző maga is két rendelőt tart fenn Budapesten.

Szerintük „...az uniós gyakorlat sem támasztja alá a jelen helyzetet: több európai országban a kínai orvoslás szakembereinek lehetősége nyílik a hagyományos kínai orvoslás területén való szabályozott, legális praxisra...” – Ez is csak részben igaz, hiszen a környező országokban is európai végzettségű szakemberrel együtt, azaz szupervízióval végezhetik a gyakorlatot. (Lásd CAMBrella Pan-Uniós Project megállapításait, www.cambrella.eu.)

A cikkben javasolt hazai új rendszer kialakításához a cikk szerint „...jó alapot biztosíthat a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán (SE ETK) már több éve zajló, öt éves hagyományos kínai orvoslás szakemberek egyre gyarapodó száma...”, amely mellett megjelent az is, hogy „...ilyen jellegű képzés nincs Magyarországon...”, ami szintén nem felel meg a valóságnak! A magyar diplomás orvosok legális, egyetemi képzése 1989-ben indult el a korábbi Orvostovábbképző Egyetemen, majd a Hajnal Imre Egészségtudományi Egyetemen, illetve 2000-ben a Szegedi Orvostudományi Egyetemen, később, és azóta is, folyamatosan. Jelenleg a Pécsi Tudományegyetemen folyik 2 éves elméleti-

gyakorlati képzés, kínai gyakorlati lehetőséggel a Hebei United University-n.

Nem felel meg a cikknek az az állítás sem, hogy a budapesti székhelyű oktatást egy magánintézet szervezi (www.yamamoto.hu), mert ez az intézmény a Pécsi Egyetem Egészségtudományi Kar Komplementer Medicina Tanszékének hivatalos budapesti oktatóhelye. Az oktatók valamennyien több évtizedes szakmai tapasztalattal rendelkező, több szakvizsgát, minősített szakemberek, a MAOT tagjai.

A MAOT tagja 1995 óta az ICMART Orvosi Akupunktúrás Világszövetségnek (www.icmart.org). A végzett orvosok stúdiumuk befejeztével záróvizsgát tesznek, és csak ezzel az okirattal jogosultak az ÁNTSZ által kiadott működési engedélyre, a tárgyi feltételek teljesítése mellett. A curriculum teljes egészében felöleli a HKO ismeret anyagát. A jelenlegi rendelet is ezt írja elő (11/97 NM rendelet, 40/97. kormányrendelet).

A HKO oktatásában és gyakorlatában elengedhetetlen a hagyományos kínai orvoslás ismerete, de ugyanakkor rendkívül fontos az adott ország egészségügyének, orvosi elméleti és gyakorlati módszertanának, gyógyszerterápiájának ismerete és a keleti és nyugati diszciplínák készség szintű ötvö-zése.

Kérjük a helyreigazítás közzétételét, mert a cikk fentebb idézett elemei nem felelnek meg a valóságnak.

Dr. Csizsár Róbert
MAOT-főtitkár

A szerző kiegészítése a nyomdai levonat után:

A Pécsi Tudományegyetem TCM Konfuciusz Intézete a HKO/TCM autentikus oktatásán alapuló HKO-képzést végez szakorvosok részére Magyarországon, budapesti logisztikai központtal; az intézmény a Hebei United University-vel közös. 360 kontakt óra és 140 órás gyakorlat mellett, az egyéni felkészülés 3600 óra a magyar és európai szakorvosoknak. A nemzetközi vélemények szerint a 11 aktív év (6 év orvosi egyetem + 5 év szakorvosi képzés) eltöltése az egészségügyi gyakorlatban – ezen képzési rendszer mellett – messze-menően elegendő. A kínai nyelv megtanulása nem alapvető feladat a HKO-gyakorlásában, de külön elsajátítható. Minden HKO gyakorlatnak megvan a maga törvényi szabályozottsága, amely a feltételrendszer kialakításán alapul; a képzés-oktatás-engedélyezés-ellenőrzés egységén. Amennyiben ezek a feltételek teljesülnek, akkor nyitottan, segítőkészen és barátsággal várjuk a kínai kollégákat.

Tisztelt Szerkesztőség!

Nagy örömmel olvastuk a MAOT főtitkáranak az *Orvosi Hetilap* szerkesztőségéhez küldött levelét. Úgy gondoljuk, hogy elégtelen volt eddig Magyarországon a hagyományos kínai orvoslás oktatásával és engedélyeztetésével kapcsolatos szakmai diskurzus. Ezért üdvözljük főtitkár úr párbeszédindító levelét.

Főtitkár úr levelében a következő állításainkról véli, hogy valótlanok:

1. „Magyarországon a hagyományos kínai orvosok nem jogosultak saját szakmájuk gyakorlására.”

A jelenleg (2014. május) hatályos honi szabályozás nem teszi lehetővé, hogy Magyarországon hagyományos kínai orvosi diplomával gyakorolni lehessen a kínai orvoslást. Nagyon jó, hogy megemlíti az egyedi, felügyelet melletti engedélyeket. Mivel nem biztos, hogy minden olvasó ismeri ezt a kérdést, engedje meg, hogy kontextusba helyezzük. A '90-es évek elején a Magyar-Kínai Baráti Társaság meghívására hagyományos kínai orvosok csoportja jött Magyarországra dolgozni. Letelepdedtek és praktizálni kezdtek. Az 1997-es év új helyzet elé állította őket, hiszen az 1997-es egészségügyi törvény értelmében nem kaphattak engedélyt. (E törvényben nincsen szó az Ön által említett egyedi engedély vagy felügyelet melletti működés lehetőségéről!) A megváltozott törvényi háttér miatt sokan elhagyták hazánkat, az Egyesült Államokban vagy Nyugat-Európában folytatva praxisukat. Egy részük mégis itt maradt, mert ide jártak iskolába a gyerekeik, idetartozónak érezték magukat. Sajnos, az elkövetkezendő években a hagyományos kínai orvosi praxis lehetőségei egyre jobban beszűkültek. Többéni, engedélyek megszerzésére irányuló sikertelen hercehurca után a Hagományos Kínai Orvoslás Magyarországi Egyesülete (HKOME – www.hkome.hu – alapítva: 2002., MOTESZ tagság: 2005) el tudott juttatni egy petíciót az akkori miniszterelnökhöz, segítséget kérve a tarthatatlan helyzet rendezéséhez. Ezután született meg felső utasításra az a 2003-as minisztériumi levél, amelyben tizenhárom hagyományos kínai orvos számára javasolták a felügyelet melletti praxisra jogosító engedély kiadását. Ez egy egyszeri eset volt, annak a néhány szakembernek, akik abban a dokumentumban nevesítve voltak. Nem biztosított lehetőséget arra, hogy ilyen engedélyt a 2003-as levélben megnevezettek kivül bárki más kaphasson. Magyarán: hazánkban több mint tíz éve nincs hivatalos lehetőség sen-

kinek sem arra, hogy hagyományos kínai orvosként bármilyen engedélyt kaphasson szakmája végzésére – felügyelettel vagy a nélkül. Főtitkár úr ezt egy jól működő rendszernek gondolja? Ez a megoldás összhangban áll a „keleti nyitás” gondolatával? Úgy gondolja, hogy ez elősegíti a két ország közötti tudományos együttműködést?

2. *„Több uniós országban lehetséges a hagyományos kínai orvosok önálló praxisa.”*

Pedig így van: több európai uniós országban is lehetséges a hagyományos kínai orvosok önálló praxisa a kínai orvoslás területén. Úgy tűnik, hogy főtitkár úr jól ismeri a szerzők személyes körülményeit: talán az az is tisztában van, hogy a szerzők közül ketten az elmúlt két évet az Egyesült Királyságban töltötték, ahol Kínában szerzett hagyományos kínai orvosi diploma birtokában önállóan praktizáltak, mint regisztrált akupunktőrök. Pont az Ön által is hivatkozott Cambrella oldalán olvashatjuk, hogy több mint tíz uniós országban gyakorolhatják a komplementer medicina eljárásait az MD végzettséggel nem rendelkező szakemberek. (Lásd cikkünk 11. hivatkozását!) Vagy nézze meg az NHS (az angol nemzeti egészségügyi szolgálat) honlapját, hogy mely szakembereket ajánlják a betegeknek akupunktúras kezelések céljából felkeresni (cikkünk 34. hivatkozása): a British Acupuncture Council és a British Register of Complementary Practitioners tagjai hagyományos kínai orvosok, akupunktőrök, akik nem minősülnek MD-nek, és mégis joguk van önállóan praktizálni saját szakmájuk kompetenciáján belül. Hasonló a helyzet például Hollandiában vagy a skandináv országokban is. Egyszerűen nem állja meg a helyét az az állítás, hogy a hagyományos kínai orvosok Európa-szerte nem jogosultak az önálló HKO-praxisra. Ugyanitt javasolnánk, hogy ne terjesszék a médiában ezt a valótlan állítást! (Lásd:

http://nol.hu/belfold/20131207-szabad_az_ut_a_kinai_orvosoknak-1431137.) Tisztelt főtitkár úr szerint rendben van az, hogy Kínában szerzett hagyományos kínai orvosi diplomával rendelkező magyar szakemberek dolgozhatnak Angliában, de Magyarországon nem? Ez a helyzet nem ellentétes a honi munkaerő külföldre áramlását megfordítani szándékozó törekvéssel?

3. *„A Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán zajló HKO-képzéshez hasonló jellegű képzés nincsen Magyarországon.”*

A Semmelweis Egyetemen zajló HKO-képzés valóban unikális. A szóban forgó képzés egy kínai egyetem, a Heilongjiang University of Chinese Medicine székhelyen kívüli képzése. Ez egy nappali tagozatos, ötéves egyetemi alapképzés, amelynek teljes óraszámja 5000 tanóra körül van. A tannemet a kínai HKO-egyetemen használttal megegyező. A hallgatók a modern orvostudomány és a kínai orvoslás tantárgyai mellett kínai nyelvet is tanulnak, hogy tanulmányaik Kínában töltött utolsó egy évében képesek legyenek érdemben kommunikálni tanáraikkal és a betegekkel. A kínai orvoslás klasszikus és modern szakirodalmához való hozzáféréshez szintén elengedhetetlen a szakma nyelvének megfelelő ismerete. Kérem, javítson ki, ha tévedünk, de a Magyarországon jelenleg orvosoknak tartott akupunktúras tanfolyam óraszámja 300 tanóra körül van, havi egy hétvégés tanrendben zajlik az oktatás két éven keresztül, és nem tartalmaz kínai nyelvoktatást. Amennyiben ez így van, akkor pedig a számok alapján (például 5000 tanóra >300 tanóra) valós az állítás, hogy az SE ETK-n zajló 5 éves, nappali tagozatos HKO-képzéshez hasonló nincsen Magyarországon. Engedje még meg, hogy megjegyezzük, téved, amikor azt írja, hogy a Magyarországon orvosoknak tartott akupunktúras tanfolyamokon „a curriculum teljes egészében felöleli a HKO ismeret

anyagát (sic!)”. Még ha valamely csodálatos módszerrel képesek is lennének kevesebb mint 300 tanóraban megtanítani azt, amit a kínai HKO-oktatási modellben körülbelül 2500 tanóraban tanítanak (a csak HKO témájú tantárgyak óraszámja az 5 éves HKO-alapképzésben), képzésük akkor sem tartalmazhatná a HKO teljes ismeretanyagát. A kínai orvoslás klasszikus irodalma körülbelül 60 000 fennmaradt írásműre tehető. E teljes ismeretanyag közlését a kínai HKO-oktatási rendszerben még az alap+mester+PhD képzések 11 éve alatt sem vállalják. Nem vállalják, mert képzelenség. Egy pár száz tanóras tanfolyamon a kínai orvoslás egyetemi alapképzésében oktatott tananyag leadása is lehetetlen. Ajánljuk figyelmükbe egyébként a MAOT angliai megfelelőjének tekinthető British Medical Acupuncture Societyt: ők nem állítják, hogy kínai orvoslással foglalkozni vagy annak szakértői lennének. Az „orvosi akupunktúra” (medical acupuncture) meghatározással definiálják tevékenységüket. Nem gondolja, hogy egy „akupunktúras orvos” számára ez egy pontosabb szakmai öndefiníció?

4. Végezetül elnézésüket kell kérjük: a Pécsi Tudományegyetem honlapján a cikk írásakor nem lehetett információkat találni arról, hogy a Yamamoto Intézet a PTE gyakorlóhelye lenne. Így helyesbíteniük kell: a jelenleg Magyarországon orvosoknak tartott akupunktúras témájú tanfolyamok Budapesten zajlanak a Yamamoto Intézet nevű magánrendelőben, ami a PTE ETK hivatalos oktatóhelye is egyben.

Tisztelettel:

*Oravecz Márk,
Mészáros Judit dr.,
Yu Fumian dr.,
Horváth Ildikó*

Tisztelt Szerzőink, Olvasóink!

Az Orvosi Hetilapban megjelenő/megjelent közlemények elérhetőségére több lehetőség kínálkozik.

Rendelhető különnyomat, melynek árától bővebben a www.akkrt.hu honlapon (Folyóirat Szerzőknek, Különnyomat menüpont alatt) vagy Szerkesztőségünkben tájékozódhatnak.

A közlemények megvásárolhatók pdf-formátumban is, illetve igényelhető Optional Open Article (www.oopenart.com).

Adott díj ellenében az online közlemények bárki számára hozzáférhetők honlapunkon (a közlemények külön linket kapnak, így más oldalról is linkelhetővé válnak).

Bővebb információ a hirdetes@akkrt.hu címen vagy különnyomat rendelése esetén a Szerkesztőségtől kérhető.